

ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА МЛАДЕЖТА В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА КРИЧИМ ЗА 2018 ГОДИНА

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Общинският годишен план за младежта на територията на Община Кричим е програма и методика за изпълнение на Националната политика за младите хора, формирана според техните потребности и синхронизирана с приоритетите на Европейската политика за младежта. Общинският годишен план за младежта е разработен в изпълнение на Закона за младежта, проект на Общинския план за развитие, Общинската програма за закрила на детето. Два ключови документа са в основата на Общинския годишен план за младежта на Община Кричим:

- Стратегия ЕВРОПА 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, която с инициативата „Младеж в движение“ задава актуалната европейска доктрина, насочена към подобряване на образователните системи и улеснява навлизането на младите хора на пазара на труда;
- Националната стратегия за младежта (2010-2020), приета от МС през октомври 2010 г.

При разработването на Общинския годишен план за младежта са взети под внимание и политиката, формирана от МТСП в Националния план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта 2015 – 2020 г.

Целта на стратегията е да определи посоката на развитие с оглед потребностите на младежите и усилията, които трябва да положим за осигуряване на добри условия за пълноценно разгръщане на способностите, таланта и амбицията им. Реализирането на тази цел днес, неминуемо ще доведе утре до подобряване на стандарта на живот в нашия град. Първостепенна роля в насърчаването на младежкото участие и изява заемат местните власти, които стоят в близост до тях, могат да осъществяват надзор и да предлагат алтернативни и съгласувани решения за по-добра ефективност на действие. Водеща идея в действащите към момента национални политики е младите хора у нас да бъдат уповестителите на идеи и действия, а властите, техния координационен орган. С подкрепата и насърчаването от страна на местните органи се допринася за социалната интеграция на младите хора. Всяка политика или дейност, създадена с цел насърчаване на младежкото участие и инициативност трябва да осигури културна среда на зачитане на младите хора, а също така трябва да вземе под внимание разнообразните нужди, условия и стремежи, които те демонстрират. Като най-характерна черта сред младите се очертава стремежът към независимост и себедоказване. С нарастването на психологическата независимост на младия човек, все още остава силна неговата социална и икономическа зависимост от семейната среда и родителите. Зад тези изводи стоят обективни и субективни предпоставки, сред които най-силно въздействие имат диспропорциите в трудовата заетост и дисбаланса на младежкия пазар на труда.

АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА КРИЧИМ

1. Демографски процеси

На територията на община Кричим по последни данни от община Кричим броят на младежите от 15 - 29 години е 1663, от тях 857 са мъже.

2. Младежка заетост

Регистрираните безработни младежи на възраст от 15 - 29 години в Бюрото по труда – Кричим през 2017 г. са 39 както следва:

ПОЛ	ВЪЗРАСТОВА ГРУПА	БРОЙ	ОБРАЗОВАТЕЛНА СТЕПЕН - БРОЙ
ЖЕНИ	15 г. – 24 г.	16	Без образование - 1
МЪЖЕ			Начално - 11
			Основно - 3
			Средно - 6
			Висше - 0
ЖЕНИ	25 г. – 29 г.	13	Без образование - 4
МЪЖЕ			Начално - 10
			Основно - 0
			Средно - 4
			Висше – 0

3. ОБРАЗОВАНИЕ

Основа за социализирането и реализирането на младите хора е образованието. То трябва да се развива във всички направления: както в областта на формално образование - в образователната система. На територията Община Кричим има два броя общински училища – едно начално училище: НУ „Васил Левски” и Средно училище - СУ ”П.Р.Славейков”, две общински детски градини – ДГ ”Ралица” и ДГ „Незабравка”. Образователната структура на територията на Община Кричим е добре развита.

В НУ ”Васил Левски” се обучават деца от I до IV клас и Подготвителни групи. Общия брой на деца изучаващи се в училището са 198 ученици. По голямата част от тях са от ромски произход.

Материалната база на детските градини и училищата е в много добро състояние с тенденция да се разширява и подобрява.

В СУ „П.Р.Славейков” се изучават деца от I до XII клас от смесен етнически статус. Общия брой на деца изучаващи се в училището са 528 ученици. Болшинството от тях са от ромски произход. В горен курс на обучение постъпват основно деца, живеещи в гр. Кричим и броят им също намалява поради това, че:

- част от учениците, постъпват в езикови и професионални гимназии.
- част от децата /предимно роми/ не продължават средното си образование.
- част от децата /предимно роми/ заминават с родителите си за чужбина.

За учебната 2017/2018 за СУ „П. Р. Славейков” гр. Кричим се реализира заявеният държавен план прием за две общообразователни паралелки с прием след завършено основно образование.

Освен изброените структурни фактори сред причините за младежката безработица и неактивност са и липсата на професионален и/или трудов опит, липсата на ключови умения и трудови навици, преждевременно напускане на училище, както и загубата на трудова мотивация поради продължителен престой без работа. Образователните политики, които ще допринесат за подобряване на качеството на образованието са:

- Подобряване на управлението на училищата чрез училищните настоятелства и други граждански институции, свързани с образованието;
- Развитие на условия за равен достъп на ромските деца до качествено образование;
- Изготвяне на програми с цел намаляване агресията сред младите хора.

Повечето младежи са обхванати в различни образователни и културни форми на Общинския младежки дом и читалище “Пробуда – 1912 г.” Община Кричим разполага с добре разгъната образователна мрежа, която гарантира равнопоставен достъп до образование, в т.ч. извънкласни дейности. Атмосферата на семейна среда, обществен живот, растеж, образование и реализиране на младите хора се обуславя от макроикономическата ситуация в европейски и национален аспект, от регионалните параметри на икономическото развитие и възможностите на местния икономически микроклимат. Идентифицираните слабости са обусловени от негативните все още демографски тенденции, от една страна, от недостатъчно развития пазар на труда за младежите - от друга и от трета – недостатъчният финансов ресурс, с който общината би могла да насърчава предприемачеството сред младите хора, да стимулира развитието на общинските младежки структури. Всички силни страни и слабости, които индикира този годишен общински план за младежта, са база за формулиране на ясни цели и конкретни действия, които община Кричим ще изпълнява в заложения едногодишен период, следвайки местни правила и норми, разпоредени със Закона за младежта на Република България.

След завършване на своето образование младежите се включват в пазара на труда, като в повечето случаи нямат никакъв трудов опит по придобитата специалност. Често им липсват необходимата информация и контакти за устройване на работа. В редица случаи работодателите отказват да ги наемат на работа, защото им липсва трудов стаж и съответно подходящи професионални компетенции и необходими трудови навици. В Закона за насърчаване на заетостта са предвидени и редица насърчителните мерки като стимулирането на работодателите да разкриват работни места за младежи до 29 години, сираци, младежи с увреждания. Друга възможност за младите хора по отношение на младежкото предприемачество се явяват и програмите за стартиране на собствен бизнес. За борба с младежката безработица и с оглед осигуряването на достъп до работни места в страните-членки на ЕС трябва да се търсят възможности на всеки безработен млад човек да се предлага нов старт. Пригодността за

заетост и равнището на безработица сред младежите като генерационен приток на работна сила, са важни индикатори за заетостта в по-високите възрастови групи в бъдеще.

4. Гражданска активност

Гражданско участие на младите хора е свързано с прилагане принципите на Европейската харта за участието на младите хора в живота на общините и регионите.

Младите хора декларират желание да се включат в обществения живот за решаване на собствените си проблеми, като вземат участие в граждански организации.

5. Свободно време и културна среда

Свободното време е първостепенен фактор за формирането и изявата на младите хора. Поради удължения образователен цикъл и ниската трудова заетост, то значително нараства. Новите технологии създават множество нови привлекателни и полезни възможности за самореализация. Възможностите за пълноценно използване на свободното време се ограничават от материални пречки на значителна част от младите хора. Културната инфраструктура както на общината, така и на страната има значителен потенциал и база за участие в прояви, за запознаване с културно-историческото наследство и неговото опазване.

Културният живот в община Кричим е богат, всяка година община Кричим приема с решение на Общински съвет Културен календар който е разнообразен, наситен с празнични събития, честване на годишнини, местни, национални и християнски празници. Читалище „Пробуда-1912 г.”- гр. Кричим е основно духовно средище съхранило многовековните традиции на община Кричим. В Читалището има различни клубове: клуб по латино танци, клуб по пиано, клуб по английски език. Също така има и детски театрален състав „Люлючета” и театрален състав за възрастни. На територията на общината има също така и Общински младежки дом в които се обучават над 100 деца и младежи в различни кръжоци по математика, български език и литература, тенис на маса, клуб „здраве”, изобразително изкуство, китара, математика, български език и литература, тенис на маса, китара.

Силни страни	Слаби страни
1. Броят на децата се увеличава; 2. Много добрата образователна инфраструктура; 3. Лесен достъп до местната власт; 4. Инициативност на част от младите хора за разнообразни прояви и творчески изяви; 5. Традиционно участие и класиране на призови места на младежи на национални и международни конкурси, фестивали, турнета, спортни състезания и др.; 6. Постепенно развитие на спортна инфраструктура.	1. Увеличението на броя на децата се дължи на високата раждаемост при малцинствата; 2. Морално остарелият училищен инвентар; 3. Липсата на средства за ремонти и подмяна на училищния инвентар; 4. Амортизирана и морално остаряла инфраструктура и техника за младежки дейности; 5. Липса на достатъчно атрактивни места за развлечения; 6. Липса на информираност, относно възможности, перспективи, участие в местни организации, местна власт,

	неправителствени организации, други младежки организации; 7. Прояви на агресия сред младежите в училище и на улицата; 8. Ранното забременяване при малцинствата.
Възможности	Заплахи
1. Създаване на НПО за осъществяване на проекти и програми в сферата на образованието. 2. Оптимизиране работата и инфраструктурата на културните и образователни институции с цел доближаване до интересите и потребностите на учениците. 3. Повишаване квалификацията на педагогическия персонал и обществените възпитатели. 4. Възстановяване на съществуваща и изграждане на нова инфраструктура за реализиране на традиционни и алтернативни форми за младежки активности	1. Тенденцията малцинството да стане мнозинство в Общината и тогава да не проявява толерантността на сегашното мнозинство. 2. Липса на толерантност сред младежите. 3. Честа промяна на образователната система. 4. Демографски срив.

II. СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ И ПОДЦЕЛИ

1. Стратегическа цел

Създаване на устойчиви механизми за съхранение и развитие на младежта в община Кричим. Широкият обхват на темите, които вълнуват и въпросите, които стоят пред младите хора, налага координиран подход за създаване и изпълнение на годишния план за младежта. Ето защо настоящата програма се основава на традиционното сътрудничество и залага мерки за по-добра координация в сфери като образование, трудова заетост, социално включване, етническа толерантност, младежко доброволчество. В изпълнение на Националната стратегия за младежта многосекторният подход следва своето логическото развитие на областно и общинско ниво, чрез целенасочени политики и конструктивен диалог за формулиране, изпълнение и оценка на младежките политики. Доктрината на ЕС за младежта изведе 5 основни приоритета, които са базови и за настоящия Общински годишен план за младежта:

- Участие;
- Информация;
- Неформално образование;
- Доброволчески дейности;

В тази връзка Общинският годишен план за младежта предвижда дейности за:

- Осигуряване на информираност във сфери и аспекти на общественно-икономическия живот на младежите в общността;
- Подкрепа за младежите в неформално образование и форми за учене през целия живот;
- Инициатива и подкрепа на младежите за участие в осигурена заетост;
- Подкрепа на младежки инициативи и насърчаване на доброволческите дейности;
- Инвестиране в младите хора и мобилизиране на техния потенциал;
- Насърчаване на взаимната солидарност и разбиране между обществото и младите хора.

2. Стратегически подцели:

- Развитие на националната, регионалната и местната политика за младежта;
- Поощряване на самоорганизирането на младежите и създаване на предпоставки за сформирани на нови организации;
- Формиране на информационна политика насочена към младите хора;
- Стимулиране на гражданската активност на младежите и развитие на дейности и инициативи, насочени към социално включване на младите хора в обществото;
- Създаване на условия, посредством спортни дейности за активна социална интеграция на млади хора с увреждания и неравностойно социално положение;
- Развитие и прилагане на нови форми на младежки туризъм и създаване условия за формиране на положителни нагласи на младите хора към дейности в областта на екологията и природосъобразния начин на живот;
- Подобряване на съществуващата и изграждане на нова спортна инфраструктура.
- Обмяна на опит, добри практики и превантивни мерки за ограничаване на негативни социални явления;
- Провеждане на различни информационни кампании за превенция на наркотици, алкохолна зависимост и болести предавани по полов път.
- Прилагане на образователни системи за профилактика и здравословен начин на живот.
- Социална и културна интеграция на младите хора в обществото - чрез диалог и обмен на културни традиции на различни етноси.
- Повишаване квалификацията на педагогическия персонал и обществените възпитатели.
- Подкрепа на местните състави – професионални и самодейни, опазващи традициите и развиващи всички форми на изкуство.
- Създаване на разнообразни възможности за организиране на свободното време на младите хора през ваканциите и почивните дни.
- Популяризиране на доброволческия труд като форма на алтернативна трудова заетост, формиране на активна гражданска позиция и обществено полезна дейност;

- Насърчаване на сътрудничеството между младежките организации на местно, регионално и национално ниво за защита на младежките интереси и потребности:
- Подкрепа на развитието и управлението на младежките организации, обучение на младежки лидери и младежки работници.
- Осигуряване на възможности за комуникация между институциите и младите.
- Институционална подкрепа на младите хора в отстояване на техните права Мярка и възможности за развитие
- Участие на младите хора в местното самоуправление за решаване на младежките проблеми.
- Реализация на съвместни проекти и инициативи между младите хора и местната власт.
- Подпомагане обмяната на опит между младежите от различни държави.

III. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ГОДИШНИЯ ОБЩИНСКИ ПЛАН ЗА МЛАДЕЖТА

➤ Законосъобразност

Принципът на законосъобразност дефинира съответствие на годишния общински план за младежта с рамкови програми и стратегически документи на ЕС, закони и подзаконовни актове на Република България и Общинската нормативна уредба:

- Закон за младежта;
- Закон за училищното и предучилищното образование;
- Закон за закрила на детето;
- Закон за насърчаване на заетостта ;
- Националният план за изпълнение на Европейската гаранция за младежта 2015 – 2020 г.;
- Националната стратегия за младежта (2010-2020).

➤ Недискриминация, обществена солидарност и толерантност

Този принцип дефинира стил и мерки за насърчаване на равните възможности и приемането на различията между младите хора. Той концентрира специално внимание върху толерантността към всички социални и възрастови групи на обществото, равен достъп до информация, образование, здравни грижи и работа за всички групи младежи.

➤ Ефективност, прозрачност и икономичност

Този принцип задава стандарти за очакваните резултати и индикира нивото на реализираните младежки проекти и инициативи в условията на финансова рамка с ограничен ресурс, при прозрачни процедури, отворен дискуссионен процес в общността, зачитане на обществените обсъждания, приемане и прилагане на конструктивните предложения.

➤ Многосекторен подход

Принципът предполага свързващи и координиращи мерки и отношения, които обуславят успешно партньорство между всички институции, свързани с живота на младите хора.

➤ **Формиране на мрежа от партньорства**

Принципът на партньорските мрежи е ключов за успешното реализиране на заложените дейности в годишния план за младежта на местно и регионално ниво с участието на всички заинтересовани страни.

➤ **Устойчивост** - постигнатите резултати да се базират на принципа на съчетаването на обществената активност и общинската и държавната политика;

➤ **Европейски характер** - съобразяване и прилагане на европейските принципи, норми и стандарти за работа с младите хора.

➤ **Информационно осигуряване** – документът има публичен характер и се цели достигането до възможно най-широка аудитория

Индикатори за ефективност на Общински годишен план за младежта 2018:

1. Брой и вид предоставени информационни услуги в резултат на Общинския годишен план за младежта в община Кричим;
2. Брой и вид проведени обучения на територията на община Кричим;
3. Брой младежи, участници в неформално обучение;
4. Брой участия на млади хора в олимпиади, конкурси, състезания, изложби и др.
5. Брой и вид информационни кампании и осъществени срещи;
6. Брой и вид младежки инициативи с участието на млади доброволци на територията на община Кричим;
7. Брой млади доброволци участници в различни инициативи в община Кричим ;
8. Брой и вид обучителни програми за работа с млади доброволци в община Кричим;
9. Брой и вид кампании и инициативи, проведени в резултат на Общинския годишен план за младежта в община Кричим ;
10. Брой заети млади хора в резултат на Общинския годишен план за младежта в община Кричим;

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

С оглед осъществяване принципа на публичност и откритост, Общински план за младежта 2018 г. се публикува на електронната страница на община Кричим. Мониторинг на текущото изпълнение на утвърдените дейностите се осъществява от Дирекция „УТГРМДТХД“ при община Кричим, както и от наблюдаващ орган по финансираните проекти и верифициране на постигнатите резултати. Контрол по изпълнение на Общински план за младежта 2018 г. се осъществява от Кмета на община Кричим. Създаването на възможност за пълноценно развитие на младите хора, изграждането на активната им гражданска позиция и реализация трябва да стане отговорност на всички заинтересовани институции в общината.